

Plekbord

Informatieblad van de Heemkundekring Onsenoort

Colofon

Jaargang: 33
April 2012

Uitgave:

Heemkundekring Onsenoort
www.hkkonsenoort.nl

Secretariaat:

Grotestraat 103
5151 JD Drunen
tel: 0416-320995.
bestuur@hkkonsenoort.nl

Bank:

Rabobank 13.65.04.418
ING 1574.394 t.n.v
Heemkundekring Onsenoort
Nieuwkuijk

Redactie:

Kees van den Oord
Tel: 073-5130407
Toon Groot
Tel: 0416-375835

Inleveradres kopij:

Redactie Plekbord
Heusdenseweg 1
5154EJ Elshout

Kopij via e-mail:

plekbord@hkkonsenoort.nl

**Kopij volgende Plekbord
inleveren vóór: 15 mei**

In dit nummer o.a.:

Flora, fauna en Landschap

10 jaar natuurpark Loonse en
Drunense Duinen

Tentoonstelling Elshout

Excursie naar Deventer

Beste Leden,

We gaan weer richting mei, traditiegetrouw de bedevaartmaand bij uitstek. U kunt zowel naar de Zoete Moeder in Den Bosch, als naar de Wonderbare Moeder in Elshout. Ook is er in Elshout met de Pinksterdagen een tentoonstelling over de buurtvereniging "De Rooie Hoek" die haar 40-jarig bestaan viert. Op 2e Pinksterdag kunt U terecht in kasteel Onsenoort: het is dan kastelendag. Wandelen kun je met de Natuur- en Milieuvereniging langs en rond de zandafgraving in Drunen. Wilt u wat meer te weten komen over de Loonse en Drunense Duinen, dan kunt u op 6 mei je hartje ophalen in café restaurant Bosch en Duin te Udenhout. Uiteraard kunt u zich ook alvast aanmelden voor onze jaarexcursie naar Deventer.

U ziet het, voor elk wat wils. U hoeft zich in de meimaand niet te vervelen.

Veel leesplezier

Brutale inbraak in de Plekhoek

Door Gerard Pelders

Ik werd vrijdag 30 maart om 9 uur gebeld door John Schellekens en zag dat ik al een paar oproepen had gemist. John vertelde me dat er weer was ingebroken in de Plekhoek. Deze keer hadden ze het gemunt op onze archeologische spullen. Mijn eerste gedachte was: 'daar gaat ons levenswerk'. Toen we daar aankwamen zagen we dat er een raam was ingeslagen. Daar zijn ze niet door naar binnen gegaan. De deur, die we voorzien hadden van een ijzeren strip om inbraak te voorkomen, was helemaal vernield.

Binnen in de Plekhoek zagen we dat er een hele hoop glas van de achtkantige vitrine door de hele ruimte lag. Ook de vitrine waar al ons brons in lag, was helemaal leeg. In deze vitrine stond de tienarmige vergulde kandelaar en een kopergravure met de tekst: "Geen stad, geen land, geen enkele woning waar Jezus heerst als koning". Ook de pentekening van Angelo van de Viking op het schip dat Hedikhuizen heeft ontdekt, was verdwenen. De vitrine achterin was ook leeg. Daar stond het Neder-Rijnbord met de vogel uit 1750 in, waar Wim van Sambeek vele uren aan heeft zitten werken.

Na van de eerste kwaadheid te zijn bekomen, hebben we de politie gebeld en aangifte gedaan. Ze zijn gelijk gekomen en hebben alles opgenomen. In de namiddag zou ook nog de recherche komen om sporenonderzoek te doen.

De inbraak heeft veel media-aandacht gekregen. Het Brabants Dagblad, de regionale bladen en Omroep Brabant besteedden veel aandacht aan deze brutale inbraak, waar de archeologische werkgroep helemaal kapot van is. Intussen wordt er al weer naarstig gezocht naar een goede oplossing om de Plekhoek zo goed mogelijk te beveiligen en waardevolle spullen een veiligere plaats te geven.

de Wit
elektrotechniek

- Elektrotechnische installaties
- Telematica
- Beveiliging
- Bijzondere installaties
- 24-uursservice

Th. Edisonweg 21, 5151 DH Drunen
Tel. 0416 - 37 31 40, Fax 0416 - 37 32 71
www.dewitelektro.nl

Als elektrotechnisch totaalinstallateur maken wij al meer dan 45 jaar uw hooggespannen verwachtingen waar. Wij verzorgen de meest inventieve oplossingen voor installatieprojecten in de woningbouw, utiliteitsbouw en industrie. Snel en vakkundig. Kwaliteit tot in de fijnste vezels tegen een scherpe prijs!

KWALITEIT TOT IN DE FIJNSTE VEZELS

Jubileumwandeling zandafgraving Drunen

Omschrijving:

De Natuur- en Milieuvereniging gemeente Heusden bestaat dit jaar 30 jaar. In dat kader staat er iedere maand een wandeling onder leiding van een gids gepland. Er zijn twaalf natuurgebieden uitgekozen in de gemeente. Op 13 mei staan de zandafgraving en het zanddepot in Drunen centraal.

Bijzonderheden:

aanvangstijd: 10.00 uur

tijdsduur: 2 uur

vertrekpunt: aan de Kanaalweg ter hoogte van het natuurpark.

gids: Peter van der Velden

Deelname op eigen risico. Het is verstandig stevige wandelschoenen te dragen. Aan deelname zijn geen kosten verbonden. Ook bij 'slecht' weer gaat de wandeling door.

Tentoonstelling 100 jaar "Rooie Hoek"

Na twee zeer geslaagde lezingen "Groeten uit Elshout" met in totaal ruim 240 belangstellenden, heeft buurtvereniging "De Rooie Hoek" nog wat in petto voor iedere belangstellende en vooral oud-buurtbewoners.

Tijdens de pinksterdagen op 27 & 28 mei zal er in de schuur bij herberg "In den Gekroonden Hoed" een fototentoonstelling gehouden worden. Deze expositie beschrijft 100 jaar Heusdenseweg in Elshout. Vele oude foto's van panden en bewoners van de "Rooie Hoek" zullen dan te bewonderen zijn. De tentoonstelling is geopend van 12.00 tot 18.00 uur en is gratis te bezoeken.

Kinderen Thausch, ooit bewoners van de Rooie Hoek

Boterfabriek Elshout

Ik ben al een poosje aan het grasduinen in de annalen van de Boterfabriek in Drunen. Aanvankelijk geheten: "Boterij Drunen-Elshout". Ten tijde van de oprichting in Drunen wordt er ook in Elshout actie gevoerd onder de boeren om ook daar een fabriekje op te richten. Uiteindelijk wordt besloten om in Elshout een handkracht boterfabriek op te richten. De helft van de Elshoutse veehouders sluit zich hier bij aan, de andere helft kiest voor Drunen. In 1916 wordt de fabriek opgeheven en de veehouders gaan dan over naar Drunen. Weet iemand iets meer over deze

fabriek, wie de oprichters waren, waar de verwerking van melk plaatsvond, of er ergens nog foto's zijn, etc.

Informatie stel ik zeer op prijs en kan gestuurd worden naar sjefvanhulden@home.nl of telefonisch 073 5514390 / 06 4626 4419 Bij voorbaat dank, Sjef van Hulden.

Excursie naar BrabantPlant BV in Haarsteeg

Op vrijdag 30 maart hadden we met een groep van 35 leden een rondleiding bij deze plantenkwekerij. Tijdens een meer dan twee uren durende wandeling door de kassen (120.000 m2 opwekecapaciteit) kregen we een aardig beeld van de activiteiten van dit bedrijf. We hoorden over opkweken van groenteplanten en bloemen, enten van tomatenplanten, eb- en vloedvloeren, assimilatiebelichting, ontsmettingsinstallaties, waterhuishouding en energievoorziening. Kortom een zeer interessant bedrijf, waar in 1969 Willy van den Berk mee begonnen was.

Aan de deelnemers werd een bijdrage gevraagd en op verzoek van directeur-eigenaar Tiny van den Berk is het totaal bedrag van €165,00 overgemaakt naar de Stichting ALS, Vereniging Spierziekten Nederland.

Schel
Bureau voor elektro-
en installatietechniek

- verwarming
- elektra
- gas
- water
- licht

Duurzame
warmte en koeling
uit de grond via
warmte pomp

www.schel.nl

Elshout | Tel. (0416) 32 10 50

Architectuur van de Bossche School

Het dubbelnummer van Met Gansen Trou, dat in de laatste week van augustus verschijnt, gaat dit jaar over de bouwwerken binnen de Architectuur van de Bossche School in ons heemgebied. Een van de architecten was de Heusdenaar Hub. Baaijens. Hij was medeontwerper van de "Nieuwbouw gastenhuus en keuken" van Abdij Mariënkroon te Nieuwkuijk in 1960 en hij ontwierp de R.K. Lambertuskerk in Hedikhuizen in 1962. Hebt u informatie over deze architect, neem dan svp contact op met het secretariaat.

Grote excursie naar Deventer Dat is andere koek!!

De organisatie van de jaarlijkse excursie heeft dit jaar gekozen voor de prachtige Hanzenstad DEVENTER. Op zaterdag 23 juni zullen we deze historische stad aan de IJssel bezoeken.

De stad heeft van vroeger uit altijd al iets levendigs, iets frivools en ook wel iets Bourgondisch. Deventer is een levendige stad met een monumentale uitstraling; een stad waar het goed verblijven is en met een prachtige omgeving. De stad is een van de oudste steden van Nederland en het oudste stenen woonhuis staat in de Santrasteeg in Deventer.

Tijdens de middeleeuwen kwamen er kooplieden uit heel Europa voor de jaarmarkten. In deze periode is de huidige binnenstad ontstaan. Er zijn dan ook veel monumenten die herinneren aan de Hanze. Een heel mooi voorbeeld daarvan is het pand "De Drie Haringen" aan de Brink.

De afgelopen 40 jaar heeft Deventer veel gedaan aan het herstel en behoud van de historische binnenstad.

Honderden monumenten zijn gerestaureerd. De wijk "Het Bergkwartier" is één groot monument. Kortom een bezoek aan deze Hanzestad is voor iedereen meer dan de moeite waard! Vele mooie en interessante steden hebben wij met onze vereniging al bezocht, maar Deventer zal zeker bij velen van u een blijvende indruk achter laten.

De stadsgidsen die wij gereserveerd hebben zullen u hier alles over vertellen.

De kosten voor deze prachtige excursie bedragen € 42,50 p.p.. Hierin is begrepen: de busreis, bij aankomst koffie met natuurlijk de Deventer koek en een goed verzorgde lunch.

U kunt zich nu al voor de excursie opgeven door onderstaand strookje in te vullen en op te sturen naar: Ans Zeeuwen, Schutterstraat 21, 5241 TS te Rosmalen of naar Henk de Wit, Grotestraat 18, 5151JE te Drunen.

We vertrekken om klokslag 8.30 uur vanaf abdij Mariënkroon en zijn rond 19.00 uur weer terug in Nieuwkuijk.

Het inschrijfformulier vind je op bladzijde 4

Flora, fauna en landschap

In de gemeente Heusden en directe omgeving loopt een aantal projecten waarbij heemkundekring "Onsenoort" is betrokken. Zij neemt hieraan deel vanwege haar kennis van flora, fauna, landschap, archeologie en (cultuur)historie. In het Plekbord wordt maandelijks in het kort aandacht geschonken aan één van de projecten.

Grenspaal en monument aan de Heidijk bij Nieuwkuijk

Deel 3: informatiepanelen Heidijk en Zeedijk

Op verzoek van de gemeente Heusden werd voor een 7-tal panelen informatie aangeleverd. De aangeleverde teksten, foto- en kaartmateriaal gingen over (cultuur)historie en natuur. De panelen worden in het voorjaar van 2012 op de Heidijk geplaatst. Zij komen te staan op het zuidelijke dijktraject tussen de kruising Heidijk/oude spoordijk in Vlijmen en de Overlaatweg in Drunen. Aan de volgende gebieden wordt onder andere aandacht geschonken: de Moerputten, de Halve Zolenlijn, het Vlijmens Ven en Natura 2000, de Vliedberg en het Nieuwkuijks bosje, de Nieuwkuijke wiel, de weidevogelgroep Duinboeren in de Zeeg, de Baardwijkse Overlaat, zijn natuur en wielen. Onlangs hebben op de Heidijk werkzaamheden plaatsgevonden. Zo is een aantal bomen gekapt waardoor er meer ruimte is gemaakt voor de specifieke flora die bij een dijk hoort. Voor dit deel van de dijk betreft dit bloemen en planten die voorkomen op zanddijken. Ook zijn de Nieuwkuijke Wiel en de Emmamolen meer zichtbaar geworden; er werden zichtlijnen aangebracht en werd een aantal bankjes geplaatst.

De Elshoutse Zeedijk

Ook voor de Zeedijk tussen Drunen en Doeveren heeft de heemkundekring teksten, foto's en kaartmateriaal aangeleverd. In de loop van 2012 komen ook hier informatiepanelen te staan. De vijf borden gaan onder andere over de molen "Hertogin van Brabant", de spoorbrug over de Baardwijkse Overlaat, Elshout en de Zuiderwaterlinie. In een latere fase worden panelen geplaatst op de rest van de ringdijk om Heusden. Ook hiervoor zal de heemkundekring informatie aanleveren.

Bert van Opzeeland

SALDAD Salaris advies- en administratie kantoor	S æ	P.Klerks Financieel advies- en administratie kantoor	F æ
Diepenbroekstraat 11, 5151 KE Drunen / Kerkstraat 74, 5154 AR Elshout			
Telefoon 0416-665396 / 372685		www.saldad.nl	
Meer dan 25 jaar een vertrouwd adres voor uw salaris en financiële administratie			

Tien jaar Nationaal Park Loonse- en Drunense duinen

Op 6 mei 2012 viert het Nationaal Park dat zij tien jaar bestaat. Het feest wordt gegeven bij Bosch en Duin in Udenhout. Ook onze heemkundekring is hierbij aanwezig en vult samen met de heemkundekringen uit Udenhout, Loon op Zand en Kaatsheuvel twee marktkramen. Hier wordt een en ander tentoongesteld en wordt uitleg gegeven. Zo worden er archeologische vondsten door Anton van der Lee getoond. Er wordt verteld over het belang van de oude wegen die zowel oost-west als noord-zuid liepen, of waarvan de aanleg niet doorging. Er is een presentatie over de vroegere grondaankopen door Natuurmonumenten in het gebied en over de oorlogsmonumenten en de Mast, de munitie opslag van de Duitsers in de tweede wereldoorlog. Er worden oude foto's getoond en er worden boeken verkocht die de

heemkundekringen hebben gepubliceerd. Zo is o.a. onze DVD "Met Gansen Trou 1951-2010" te koop. Daarnaast bemant onze heemkundekring mede de stand van dassenwerkgroep Brabant. Tot ziens op 6 mei van 11.00-16.00 uur bij Bosch en Duin. Het belooft een bijzondere dag te worden.

Bert van Opzeeland

Informatie gezocht

Beste leden

Ik ben bezig met een onderzoek naar de "Muscoviters", een bende die zich rond 1700 vooral manifesteerde in de vierhoek Heusden, Breda, Tilburg en Den Bosch. Op 11 januari 1707 zijn in Heusden twaalf leden van deze bende veroordeeld door de militaire justitie, waarvan twee werden geradbraakt en drie gehangen. Op 18 april 1707 wordt in Heusden de leider van de bende, Capteijn Willem, geradbraakt. Deze informatie heb ik o.m. gevonden in twee brieven uit Heusden van de Auditeur Militair der Stede Heusden, H. van Rentsen (Not. Publ) aan de Schout van Breda.

Is hierover iets bekend binnen de heemkundekring? In het Archief Heusden heb ik tot op heden NIETS over deze zaak kunnen vinden.

Mvg,

Jacques de Bakker,
e-mail: debakker@kpnplanet.nl

Wie, Wat, Waar.

Reactie op de foto in het Plekbord van maart. Van ons lid Jan Halewijn ontvingen we de volgende informatie: Rechtsboven, met stropdas, is Giel van de Wiel, geboren 26.8.1906 in Hedikhuizen/Haarsteeg. Hij was een zoon van Bart van de Wiel en Drieka van Bokhoven. Van beroep schoenmaker.

Inschrijving dagexcursie naar Deventer

Naam:-----

Adres-----Woonplaats-----

Neemt deel aan de excursie naar Deventer met ..... personen.

Het geld zal worden overgemaakt op Rabobank rekening 13.65.04.418 t.n.v. HKK Onsenoort of op Bank ING. nummer1574.394

We vertrekken om klokslag 8.30 uur vanaf abdij Mariënkroon en zijn rond 19.00 uur weer terug in Nieuwkuijk.

Bovenstaand strookje invullen en opsturen naar:

**Ans Zeeuwen, Schutterstraat 21, 5241 TS Rosmalen of naar
Henk de Wit, Grotestraat 18, 5151JE Drunen.**